

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).

(Fremsat 9/2 93).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Siden folkeafstemningen den 2. juni 1992 har Socialdemokratiet arbejdet for en løsning, der imødekommer de centrale indvendinger mod Maastrichtaftalen og samtidig sikrer fuld deltagelse i EF-samarbejdet.

På Socialdemokratiets kongres i september 1992 blev der vedtaget en udtalelse, hvor det slås fast, at Danmark skal forhandle sig til en særordning med de andre EF-lande, og at indholdet af denne aftale skal sikre, at målsætningerne for EF-unionen ikke får virkning for Danmark på en række væsentlige punkter. Det betyder nej til Vestunionen og fælles forsvarspolitik eller fælles forsvar, nej til fælles mønt og Den Europæiske Centralbank og nej til unionsborgerskab. Disse holdninger indgik i det såkaldte nationale kompromis, som Socialdemokratiet, SF og De Radikale i fællesskab formulerede, og som senere blev tiltrådt af Venstre, De Konservative, CD og Kristeligt Folkeparti.

Med Edinburghaftalen har vi fået vores ønske opfyldt. Aftalen lever op til de danske krav om særordninger på de omtalte områder i form af en bindende juridisk aftale, der gælder uden tidsbegrænsning. Herudover blev det fastslået, at Danmark ikke ville tilslutte sig en overflytning af det retlige samarbejde fra at være mellemstatsligt til at blive komunitært.

I henhold til Edinburghaftalen deltager Danmark fuldt ud i det udvidede miljøsamarbejde og i den forøgede indsats for økonomisk vækst og bekæmpelse af arbejdsløsheden. Disse opgaver kan jo ikke løses effektivt af den enkelte stat, men kun gennem et forpligtende samarbejde mellem medlemsstaterne.

På de vigtige områder miljø og arbejdsmiljø kan beslutningerne nu tages med kvalificeret flertal i Ministerrådet, så et enkelt land ikke kan blokere for fastlæggelsen af minimumsnormer, som ligger højere end de gældende bestemmelser i det pågældende land. På den måde kan miljøbeskyttelsesniveauet, både for det

indre miljø og for arbejdsmiljøet, blive hævet i de mere tilbagestående områder, uden at de lande, der har strengere regler, bliver bremset. Det fastslås udtrykkeligt, at medlemslandene kan opretholde eller indføre strengere beskyttelsesregler på miljøområdet og arbejdsmiljøområdet. Miljøafsnittet indeholder herudover en ubetinget regel om, at kravene til miljøbeskyttelse skal integreres i alle Fællesskabets politikker.

Den eksisterende traktat forudser ikke, at EF overtager det, man normalt forstår ved socialpolitisk lovgivning, nemlig om folkepension og andre pensionsformer, kontanthjælp og andre bistandsydelser, dagpleje, hjemmehjælp osv. Det er ikke muligt med den gældende traktat at træffe beslutninger, der indebærer ensartede socialpolitiske ydelser i medlemslandene eller forringer et medlemslands standard på de socialpolitiske områder, og Maastrichtraktaten ændrer intet ved dette forhold. I Edinburghaftalen slås det yderligere fast i en erklæring fra Det Europæiske Råd med ordene:

»Den enkelte medlemsstat har mulighed for at opretholde eller forbedre sin sociale standard.«

Med Edinburghaftalen har vi altså sikret de dele af Maastrichtaftalen, som vi selv har foreslået i det nationale kompromis, og vi har desuden fået fastslået, at vi allerede ved Traktatens ikrafttræden står uden for den fælles mønt, uden for det fælles forsvar og uden for unionsborgerskabet. Mange stemte som bekendt nej til Maastrichtaftalen, fordi de var bange for, at et ja ville gøre det vanskeligt for Danmark at stå uden for møntunionen og det fælles forsvar, når der først skulle tages stilling i 1996.

Edinburghaftalen er indgået mellem suveræne stater og har samme gyldighedsperiode som Maastrichtaftalen. De andre medlemslande kan ikke ændre aftalen uden dansk tilslutning, og det er udtrykkelig bestemt i det fremsatte lovforslag, at aftalen kun kan ændres i Danmark gennem en ny folkeafstemning. Det slås fast, at Danmark ikke vil bruge sin mulighed for at opsigte de danske særordninger eller dele af dem inden næste regeringskonference, og det er Socialdemokratiets holdning, at grundlaget for den danske EF-politik også efter 1996 fortsat skal være det nationale kompromis.